

6. Юрій Бобров Актуальність створення військових судів в Україні: огляд результатів дослідження. URL: <https://www.publichne-pravo.com.ua/files/35/pdf/pp-2019-35-12.pdf>

7. Рекшинський В.О. Судовий захист соціальних прав військовослужбовців в Україні. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету, Серія ПРАВО*. 2023. Випуск 80: частина 2. С. 454-459

REFERENCES:

1. Konstytutsiia Ukrainy. (1996, June 28). [Constitution of Ukraine]. *Zakon Ukrainy №254к/96-ВР*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].

2. Pro viiskovyi oboviazok i viiskovu sluzhbu. (1992, March 25). [On military duty and military service]. *Zakon Ukrainy №2232-XII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12#Text> [in Ukrainian].

3. Pro sotsialnyi i pravovyi zakhyst viiskovosluzhbovtziv ta chleniv yikh simei. (1991, December 20). [On social and legal protection of military personnel and their family members]. *Zakon Ukrainy №2011-XII*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text> [in Ukrainian].

4. ZSU, Henshtab i Ministerstvo oborony: Khto za shcho vidpovidaie v ukrainskii armii. (2021). [The Armed Forces of Ukraine, the General Staff and the Ministry of Defense: Who is responsible for what in the Ukrainian army]. Retrieved from: <https://www.depo.ua/ukr/war/bezpeka-ta-oborona-ukraini-khto-za-shcho-vidpovidaie-202109071365517> [in Ukrainian].

5. Funktsii Minveteraniv. (2025). [Functions of the Ministry of Veterans Affairs]. Retrieved from: <https://mva.gov.ua/funktsii-minveteraniv-1> [in Ukrainian].

6. Bobrov, Yu. (2019). Aktualnist stvorennia viiskovykh sudiv v Ukraini: ohliad rezultativ doslidzhennia. [The relevance of the creation of military courts in Ukraine: a review of research results]. Retrieved from: <https://www.publichne-pravo.com.ua/files/35/pdf/pp-2019-35-12.pdf> [in Ukrainian].

7. Rekshynskiy, V.O. (2023). Sudovyi zakhyst sotsialnykh prav viiskovosluzhbovtziv v Ukraini. [Judicial protection of social rights of military personnel in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho Natsionalnoho Universytetu, Seriya PRAVO. Vypusk 80: chastyna 2*. 454-459. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.06.2025

УДК 347.63

DOI: 10.36550/2522-9230-2025-18-355-359

Чернік Світлана Дмитрівна,

кандидат історичних наук, доцент,

доцент кафедри права та правоохоронної діяльності

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

s.d.chernik@cuspu.edu.ua

ORCID: 0000-0003-3290-1797

Бліндовська Анастасія Леонідівна,

студентка четвертого курсу освітньої програми «Право»

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

blindovska.nastia@gmail.com

МОЛОДА СІМ'Я ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ

У статті здійснено аналіз поняття «молода сім'я» та розкрито його сутність на основі підходів, представлених у юридичній і загальнонауковій літературі. Встановлено, що молоді сім'ї потребують особливої уваги держави через проблеми, які виникають на початкових етапах подружнього життя. Визначено, що поняття «сім'я» та «молода сім'я» є міжгалузевим об'єктом досліджень. Проаналізовано дефініції, запропоновані науковцями. З'ясовано, що визначення понять «сім'я» та «молода сім'я» зумовлені специфічними ознаками та критеріями, властивими конкретним сферам знань (соціологія, економіка, психологія, юриспруденція). Зазначено, що окремі дослідники виділяють поняття «студентської сім'ї», адже велика кількість молодих сімей створюється саме в період навчання в закладах вищої освіти. Визначено, що вчені-юристи здебільшого керуються законодавчою дефініцією «сім'ї», що міститься у Сімейному кодексі України, проте наголошують на необхідності її удосконалення. Пропонується внести зміни до національного законодавства щодо юридичного визначення поняття «сім'я» та щодо конкретизації підстав її створення. Показано, що

науковці формують власні визначення поняття «сім'я» та розкривають його ключові ознаки, які є спільними для «молодої сім'ї», що викликано відсутністю єдиного наукового підходу. Доведено важливість врахування особливостей правового статусу молодих сімей, які потребують державної підтримки. На основі міждисциплінарного аналізу виокремлено специфічні риси молодого сім'ї (зокрема, обмеження віком до 35 років, значна проблематика соціального та економічного характеру, роль центрального осередку вирішення демографічних проблем, відносно молодий вік створення сім'ї та невелика тривалість спільного проживання). Узагальнюючи розглянуті підходи, сформульовано авторське визначення поняття «молода сім'я».

Ключові слова: сім'я, молода сім'я, ознаки сім'ї, сімейне законодавство, сімейна державна політика.

Chernik S., Blindovska A. YOUNG FAMILY AS AN OBJECT OF LEGAL REGULATION: A COMPREHENSIVE ANALYSIS

The article analyzes the concept of «young family» and reveals its essence based on approaches presented in legal and general scientific literature. It has been established that young families require special attention from the state due to the problems that arise in the early stages of married life. It has been determined that the concepts of «family» and «young family» are interdisciplinary objects of research. The definitions proposed by scientists are analyzed. It is found that the definitions of the concepts of «family» and «young family» are determined by specific features and criteria inherent in specific fields of knowledge (sociology, economics, psychology, jurisprudence). It is noted that some researchers distinguish the concept of a «student family», since a large number of young families are formed during the period of study at higher education institutions. It is determined that legal scholars are mostly guided by the legislative definition of «family» contained in the Family Code of Ukraine, but emphasize the need for its improvement. It is proposed to amend national legislation regarding the legal definition of the concept of «family» and to specify the grounds for its creation. It is shown that scholars formulate their own definitions of the concept of «family» and reveal its key features that are common to «young families», which is caused by the lack of a unified scientific approach. The importance of taking into account the specific legal status of young families in need of state support has been proven. Based on an interdisciplinary analysis, specific features of young families have been identified (in particular, age restriction to 35 years, significant social and economic problems, the role of the central unit in solving demographic problems, relatively young age of family formation, and short duration of cohabitation). Summarizing the approaches considered, the author's definition of the concept of «young family» is formulated.

Keywords: family, young family, characteristics of a family, family law, family state policy.

Постановка проблеми. Створення сім'ї є важливим етапом у житті кожної людини. Інститут сім'ї відіграє визначальну роль у розвитку суспільства та держави. Зберігаючи традиції, звичаї та моральні цінності, сім'я змінюється під впливом зовнішніх чинників, успішно адаптуючись до сучасних викликів, але, водночас, й сама ініціює суспільні перетворення. Сім'я сприяє розвитку особистісних характеристик, самореалізації особи, а також формує усвідомлення відповідальності за власні дії та їх наслідки перед членами сім'ї. На особливу увагу заслуговують молоді сім'ї, які перебувають на етапі становлення та потребують підтримки з боку держави. У зв'язку з цим важливим є розуміння поняття «молода сім'я» як об'єкта правового регулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Розгляд поняття «молода сім'я» нерозривно пов'язаний із категорією «сім'я». Саме тому більшість наукових досліджень зосереджена на розкритті сутності сім'ї як соціального та правового явища. Дослідженню поняття «сім'я» присвятили свої праці такі вчені-юристи, як: В.А. Ватрас, В.С. Гопанчук, І.В. Жилінкова, І.О. Дзера, І.С. Тімуш, І.Е. Ревуцька, К.А. Казарян, Г.О. Лозова та інші. Зокрема, І.Е. Ревуцька розглядає поняття сім'ї в теорії сімейного права й законодавства України та законодавства країн-членів ЄС [1]. К.А. Казарян досліджує визначення поняття «сім'я» як правову категорію на основі праць науковців різних часів [2]. І.С. Тімуш відзначає, що однією з найбільших проблем у сфері охорони сім'ї є існування різних наукових підходів до визначення поняття сім'ї як об'єкта правового регулювання. Насамперед це створює труднощі в практиці роботи правозастосовчих органів, коли виникають питання відносно сім'ї як цілісного утворення, чи окремих її складових [3]. Хоча поняття «сім'я» є об'єктом дослідження в юридичній науці, однак поняття «молода сім'я» потребує окремого вивчення.

Мета статті – здійснити комплексний аналіз поняття «молода сім'я», розкрити його сутність на основі підходів, наявних в юридичній та загальнонауковій літературі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сімейна політика держави передбачає підтримку інституту сім'ї. Особливої уваги з боку держави потребують молоді сім'ї, які стикаються з комплексом проблем, пов'язаних із різними аспектами подружнього життя. Для дослідження молодого сім'ї як об'єкту правового регулювання в Україні важливо звернутися до визначення дефініції «молода сім'я».

Слід зазначити, що поняття «сім'я» та «молода сім'я» є об'єктом досліджень різних галузей науки. Зокрема, у соціології під поняттям «сім'я» розуміють соціальну групу, що базується на шлюбі та родинних зв'язках різного рівня, члени якої беруть участь у загально-сімейній діяльності. Сім'я виконує низку соціально-важливих функцій, серед яких найбільш вагомими виступають відтворення населення, соціалізація дітей, підтримка існування членів групи [4]. Поняття «молодої сім'ї» міститься в «Енциклопедії для працівників соціальної сфери», де зазначається, що «молода сім'я – це такий тип сім'ї від першого шлюбу, де є діти дошкільного віку та вік батьків не перевищує 30 років» [5, с. 194]. Науковець В. Постовий, досліджуючи молоду сім'ю, визначає її як період в житті людини, який характеризується відчутною зміною умов духовного спілкування щонайменше двох людей незалежно від їх віку, поєднанням їх економічної взаємодії, що позначається на створенні матеріальної бази сім'ї, активному дітонародженні та освоєнні виховної функції [6].

Вважається, що саме на молоду сім'ю покладається важлива функція вирішення демографічних проблем. Зважаючи на втрати молодого населення під час бойових дій в Україні та переміщення значної частини населення, зокрема молодих жінок та дітей, за кордон у зв'язку зі збройною російською агресією, ця проблема набуває особливої актуальності. У зв'язку з цим роль молодої сім'ї щодо розв'язання демографічних проблем підвищується та потребує підтримки з боку держави. Звернемося до думки науковиці С. В. Ничипоренко, яка у своїй монографії, присвяченій дослідженню молодіжної сімейної політики в Україні, акцентує увагу на вагомості соціального, економічного та політичного забезпечення цієї категорії населення з метою покращення демографічного розвитку держави. Так, науковиця зазначає, що, по-перше, сам термін «молода сім'я» почав використовуватися в науковій літературі та офіційних документах колишнього СРСР на початку 1980-х років, в той час, коли політика радянської держави щодо сім'ї була спрямована на підвищення рівня народжуваності і зниження кількості розлучень. Тоді вагома частка розлучень прослідковувалася в молодих сім'ях, тобто які проіснували лише 1-3 роки, що й зумовило визначення даного типу сім'ї як різновиду сім'ї, котра потребувала особливих заходів підтримки. І, по-друге, дослідниця зацентрувала увагу на необхідності впровадження молодіжної сімейної політики, яка є невідмінною складовою державної соціальної політики, що безпосередньо здійснює вплив на становище молодої сім'ї в суспільстві, і є способом створення необхідних для її соціального становлення й розвитку умов і гарантій, за допомогою яких держава взаємодіє з молоддю сім'єю та сприяє її соціалізації й адаптації [7, с. 15].

З позиції психології, сім'я – це мала соціальна група, заснована на шлюбі та кровній спорідненості, а її члени сім'ї об'єднані емоційними зв'язками, спільністю побуту, моральною відповідальністю та взаємодопомогою [8]. Науковці, котрі вивчали психологію молодої сім'ї, вважають молоду сім'ю цілісною, органічною і динамічною системою, яка моделює процеси, які відбуваються у суспільстві у власну життєдіяльність. Тобто саме молода сім'я, на їх думку, у процесі свого розвитку акцентує увагу на найгостріших проблемах, які присутні на даний час в суспільстві [9, с. 102].

Відмітимо, що окремі дослідники виділяють поняття «студентської сім'ї», адже велика кількість молодих сімей створюється саме в період навчання в закладах вищої освіти. За визначенням науковця О. Посвістак, студентська сім'я – це складне соціальне утворення, яке включає в себе різномірні компоненти, пов'язані з фізіологічними процесами, психологічною динамікою взаємовідносин, нормами і цінностями культури, економічними умовами ринку і виробництва. Тобто, виходячи з цього, під «студентською сім'єю» розуміють сім'ю, де один з подружжя або обидва вступають у будь-яку форму шлюбного союзу (офіційно зареєстрованого або фактичного) [10].

В економіці сім'я розглядається як соціальна група, для якої властиве спільне проживання, економічна кооперація та відтворення. Таку дефініцію наводить Дж. Мердок в своїй праці «Соціальна структура» [11]. Також, слід зазначити, що в наукових дослідженнях з економіки, де об'єктом вивчення є молода сім'я, вона розглядається як головний споживчий, а за умов ринку – і виробничий осередок.

Зазначається, що молоді сім'ї є найменш стабільними (внаслідок високих показників розлучень), найбільш репродуктивними (адже 80 % дітей народжується саме у молодих сім'ях), найбільш конфліктними (внаслідок великої кількості проблем, пов'язаних із процесами розвитку особистості та взаєморозуміння з партнером), і, найпоширеніше, малозабезпеченими (через невдоволеність в побуті, перебування у декретній відпустці, відсутність необхідного досвіду для влаштування на гарно оплачувану роботу тощо) [7, с. 194]. Відмітимо, що одним із важливих особистих немайнових прав подружжя є право на материнство та батьківство. Реалізація якого є важливою складовою життя молодої сім'ї [12, с. 28].

В юридичній науці питання визначення понять «сім'я» та «молода сім'я» також активно вивчається. Науковці спираються на законодавче закріплення визначення поняття «сім'я», що міститься у Сімейному кодексі України (далі – СК України). Так, за ст. 3 СК України, сім'я є первинним та основним осередком суспільства. Її становлять особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, а також мають взаємні права та обов'язки [13]. Поняття «молода сім'я» міститься в Законі України «Про основні засади молодіжної політики» від 27.04.2021 р. (зі змінами). Відповідно до ст. 1 цього Закону, молода сім'я – це сім'я у значенні, наведеному в Сімейному кодексі України, вік кожного члена якої не перевищує 35 років включно [14].

Підкреслимо, що вчені-юристи наголошують на необхідності удосконалення запропонованої законодавцем норми-дефініції в частині її самої конструкції та уточнення юридичного визначення поняття «сім'я» [15, с. 331]. І.Е. Ревуцька підкреслює, що правовий підхід до розуміння сім'ї має бути більш прагматичним. Для цього необхідно, насамперед, дати відповідь, з якою метою спільність осіб визнається у праві сім'єю, а ці особи набувають статусу сім'ї [1, с. 62]. У зв'язку з цим вчені пропонують внести зміни до законодавства України щодо юридичного визначення поняття «сім'я» та щодо конкретизації підстав її створення.

Водночас науковці висловлюють власні визначення поняття «сім'я» та розкривають його ключові ознаки, які також властиві поняттю молодої сім'ї, що зумовлено відсутністю єдиного підходу до його визначення. Розглянемо окремі позиції науковців. Так, І.В. Жилінкова визначає сім'ю як об'єднання осіб, пов'язаних між собою спільністю життя та взаємними правами і обов'язками, що виникають за підстав, передбачених у законі [16, с. 126].

Науковець К. А. Казарян розглядає сім'ю як сукупність правовідносин між фізичними особами, яким характерні спільне проживання, ведення спільного господарства, взаємна моральна та матеріальна підтримка, взаємна спільність сімейних інтересів та взаємна юридична відповідальність, які виникають на підставі шлюбу, родинності, усиновлення та/чи інших підставах, передбачених законом [2].

Г. О. Лозова вважає, що сім'я – це об'єднання осіб, що ґрунтується на шлюбі, кровному спорідненні, усиновленні чи інших формах взяття дітей на виховання, а також на інших підставах, що не заборонені законом і не суперечать моральним засадам суспільства, і яке пов'язує своїх членів спільністю життя та інтимних стосунків, а також взаємними правами і обов'язками [17, с. 122].

І.С. Тімуш доцільно зауважує, що сім'ю у правовому розумінні доцільно розглядати як юридичний зв'язок між фізичними особами. Застосування поняття юридичний зв'язок чітко підкреслює те змістове навантаження, яке вказує на сім'ю як правову категорію та чітко відмежовує юридичне визначення сім'ї від соціологічного [3, с. 113].

Слід зазначити, що правознавці, керуючись законодавчим визначенням поняття «молода сім'я», не приділяють йому окремої уваги, використовуючи для його характеристики ознаки, виділені в контексті розгляду поняття «сім'я». З огляду на це, на нашу думку, вкрай важливо врахувати особливості правового статусу цієї категорії сімей, які потребують державної підтримки.

Висновки. Враховуючи наведені визначення поняття «сім'я» та «молода сім'я» науковців різних галузей науки, можна зробити висновок, що їхнє тлумачення зумовлене виокремленими ознаками, дослідження яких притаманне конкретній сфері знань. З огляду на це, на нашу думку, доцільно розкрити поняття «молода сім'я» через виокремлення його специфічних рис, а саме: - окрема комплексна система правовідносин; - відносно молодий вік створення сім'ї та невелика тривалість спільного проживання /шлюбу; - має межі у віковому спектрі – до 35 років; - наявність значної проблематики з боку соціологічних, психологічних, та, особливо, економічних проблем; - найбільш широко відображає сучасні проблеми суспільства; - є центральним осередком вирішення демографічних проблем країни; - є основним рушійним фактором змін законодавчих процесів у сфері соціального забезпечення сімей.

Таким чином, молода сім'я – це особлива комплексна система суспільних правовідносин, які виникають між молодим подружжям, максимальний вік кожного з яких становить 35 років включно, на яких покладені основні функції забезпечення демографічного розвитку суспільства, покращення якості життя населення, а також акумулювання розвитку законодавства в сфері соціального забезпечення цієї категорії населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ревуцька І.Е. До питання поняття сім'ї в теорії сімейного права та за законодавством України та країн-членів ЄС. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Вип. 46. Т. 1. С. 59-62.
2. Казарян К. Визначення поняття «сім'ї» як правової категорії. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право»*. 2014. № 17. С. 223-226.
3. Тімуш І.С. Визначення сім'ї у юридичній науці. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2018. № 2. С. 109-115.
4. Ляшенко Н. О., Семке Н. М. Соціологія сім'ї: курс лекцій. Харків, НТУ «ХП», 2018. 96 с.
5. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери: за заг. ред. проф. І. Д. Звереві. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
6. Постовий В. Г. Сучасна сім'я і її педагогіка. К. : Логос, 1994. 63 с.
7. Ничипоренко С.В. Молодіжна сімейна політика в Україні: монографія. Умань: Видавець «Сочінський», 2011. 217 с.
8. Психологія : Підруч. для студ. вищ. закл. освіти / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалка, П. А. Гончарук, Т. С. Кириленко, Т. С. Кудріна, П. С. Перепелиця, М. Л. Смульсон, О. Б. Федоришин. К. : Либідь, 1999. 558 с.
9. Мушкевич М.І., Федоренко Р.П., Дучимінська Т.І., Магдисюк Л.І. Психологія молодшої сім'ї: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 236 с.
10. Посвістак О.А. Сучасна студентська сім'я: проблеми та переваги. *Психологічний журнал*. 2019. №1. С. 1-11.
11. George Peter Murdock. Social Structure. *The Quarterly Review of Biology*: 1951. Vol 26. №3.
12. Чернік С.Д. Право на материнство та батьківство як особисті немайнові права подружжя. *Наукові записки. Серія: Право*. 2021. Випуск 10. С.25-29.
13. Сімейний кодекс України : чин. законодавство зі змін. та допов. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
14. Про основні засади молодіжної політики : Закон України від 27.04.2021 р. № 1414-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text>
15. Ватрас В.А. До питання про законодавче закріплення поняття сім'ї. *Держава і право*. 2009. Вип. 44. С. 327-332.
16. Жилінкова І. В. Проблема визначення поняття «сім'я» за Сімейним кодексом України. *Університетські наукові записки*. 2007. № 2. С. 119–126.

17. Лозова Г.О. Законодавче визначення сім'ї та шлюбу. *Університетські наукові записки. Часопис Хмельницького університету управління та права*. 2006. № 1 (17). С. 119-122.

REFERENCES:

1. Revutska, I.E. (2017). Do pytannia poniattia simi v teorii simeinoho prava ta za zakonodavstvom Ukrainy ta krain-chleniv YeS. [On the issue of the concept of family in the theory of family law and under the legislation of Ukraine and EU member states]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii: Pravo*. Vyp. 46. T.1. 59-62. [in Ukrainian].
2. Kazarian, K. (2014). Vyznachennia poniattia «simi» yak pravovoi katehorii. [Definition of the concept of "family" as a legal category]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Serii: «Pravo»*. №17. 223-226. [in Ukrainian].
3. Timush, I.S. (2018). Vyznachennia simi u yurydychnii nautsi. [Definition of family in legal science]. *Yurydychnyi visnyk. Povitriane i kosmichne pravo*. №2. 109-115. [in Ukrainian].
4. Liashenko, N.O., Semke, N.M. (2018). Sotsiologhiia simi: kurs lektsii. [Sociology of the family: a course of lectures]. 96. [in Ukrainian].
5. Zvierieva, I.D. (Ed.) (2012). Entsyklopediia dlia fakhivtsiv sotsialnoi sfery. [Encyclopedia for social professionals]. 536. [in Ukrainian].
6. Postovyi, V.H. (1994). Suchasna simia i yii pedahohika. [Modern family and its pedagogy]. 63. [in Ukrainian].
7. Nychyporenko, S.V. (2011). Molodizhna simeina polityka v Ukraini. [Youth and family policy in Ukraine]. *Monohrafiia*. 217. [in Ukrainian].
8. Trofimov, Yu.L., Rybalka, V.V., Honcharuk, P.A., Kyrylenko, T.S., Kudrina, T.S., Perepelytsia, P.S.. & Fedoryshyn, O.B. (1999). Psykholohiia. [Psychology]. *Pidruch. dlia stud. vyshch. zakl. osvity*. 558. [in Ukrainian].
9. Mushkevych, M.I., Fedorenko, R.P., Duchyminska, T.I., Mahdysiuk, L.I. (2018). Psykholohiia molodoi simi. [Psychology of a young family]. *Monohrafiia*. 236. [in Ukrainian].
10. Posvistak, O.A. (2019). Suchasna studentska simia: problemy ta perevahy. [Modern student family: problems and advantages]. *Psykhologichnyi zhurnal*. №1. 1-11. [in Ukrainian].
11. George Peter Murdock. (1951). Social Structure. *The Quarterly Review of Biology*. Vol 26. №3. [in English].
12. Chernik, S.D. (2021). Pravo na materynstvo ta batkivstvo yak osobysti nemainovi prava podruzzhzia. [The right to motherhood and fatherhood as personal non-property rights of spouses]. *Naukovi zapysky. Serii: Pravo*. Vypusk 10. 25-29. [in Ukrainian].
13. Simeinyi kodeks Ukrainy. (2002, January 10). [Family Code of Ukraine]. №2947-III. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> [in Ukrainian].
14. Pro osnovni zasady molodizhnoi polityky. (2021, April 27). [On the basic principles of youth policy]. *Zakon Ukrainy №1414-IX*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20#Text> [in Ukrainian].
15. Vstras, V.A. (2009). Do pytannia pro zakonodavche zakriplennia poniattia simi. [On the issue of legislative consolidation of the concept of family]. *Derzhava i pravo*. Vyp. 44. 327-332. [in Ukrainian].
16. Zhylinkova, I.V. (2007). Problema vyznachennia poniattia «simia» za Simeinym kodeksom Ukrainy. [The problem of defining the concept of "family" according to the Family Code of Ukraine]. *Universytetski naukovi zapysky*. №2. 119-126. [in Ukrainian].
17. Lozova, H.O. (2006). Zakonodavche vyznachennia simi ta shliubu. [Legislative definition of family and marriage]. *Universytetski naukovi zapysky. Chasopys Khmelnytskoho universytetu upravlinnia ta prava*. №1(17). 119-122. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.06.2025